

{ } { }

Bakara Suresi

115

GİT

◀ Bakara / 115 ▶

وَلِلّٰهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهُهُ
 اللّٰهُ إِنَّ اللّٰهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

Türkçe Transcript

Veli(A)llâhi-lmeşriku velmağrib(u)^(c) feeynemâ tuvellû feşemme
 vechu(A)llâh(i)^(c) inna(A)llâhe vâsi'un 'alîm(un)

Abdülbaki Gölpınarlı Meali

Doğu da Allah'ındır, batı da. Artık nereye dönerseniz dönün, orada Allah'a dönmüş olursunuz. Şüphe yok ki Allah'ın lütfü, rahmeti boldur, o her şeyi bilir.

Abdullah-Ahmet Akgül Meali

(Bütün yerler ve yönler gibi) **Doğu da Allah'ındır, Batı da. Her nereye dönerseniz Allah'ın yüzü** (kıblesi ve tecellisi, kudret ve rahmet eseri) **oradadır. Şüphesiz ki Allah, (her şeyi) Kuşatandır, (hakkıyla) Bilendir.**

Abdullah Parlıyan Meali

Doğu da, batı da Allah'ındır. Nereye dönerseniz dönün, orada Allah'a dönmüş olursunuz. Şüphesiz Allah'ın imkanları ve bilgisi sınırsızdır.

Ahmet Tekin Meali

Doğu da, batı da Allah'ındır. Allah'ın emrini yerine getirme, Allah'ın rızasını kazanma niyetiyle hangi tarafa dönerseniz dönün, Allah'ın rızası oradadır. Allah'ın nimeti ve rahmeti geniştir. O her şeyi bilir.

Ahmet Varol Meali

Doğu da, batı da Allah'ındır. Nereye yönelirseniz Allah'ın yüzü oradadır. Allah'ın (gücü) geniştir ve O, her şeyi bilendir.

115.Müslim, Tirmizi ve Nesai'nin Abdullah bin Ömer (r.a.)'den rivayet ettiklerine göre Resulullah (a.s.) Mekke'den Medine'ye doğru gitmekte olduğu bir sırada bineğinin üzerinde bineğinin gittiği yöne doğru yönelerek nafile namaz kılıyordu. Bu ayeti kerime de bu olayla ilgili olarak indirildi.

Hakim'in yine Abdullah bin Ömer (r.a.)'den rivayet ettiğine göre de, yolculuk esnasında binek üzerinde bineğin gittiği yöne doğru nafile

namazın kılınabileceğini bildiren bir hüküm olarak indirilmiştir. Bu rivayet bu konuda nakledilen rivayetler içinde senedi en sağlam olanı olmakla birlikte ayeti kerimenin iniş sebebi ile ilgili herhangi bir açıklama içermemektedir.

Ibnu Ebi Hatim'in Abdullah bin Abbas (r.a.)'tan rivayet ettiğine göre Müslümanların kiblelerinin değiştirilmesine dair ilahi hüküm gelince yahudiler söylenmeye ve: "Onları (Müslümanları) daha önce yönelmekte oldukları kiblelerinden çeviren ne oldu?" demeye başladılar. Bunun üzerine bu ayeti kerime indirildi. Bunun isnadı kuvvetlidir.

Bu ayeti kerimenin iniş sebebi ile ilgili olarak isnadları pek kuvvetli olmayan daha başka rivayetler de nakledilmiştir.

Ali Bulaç Meali

Doğu da Allah'ındır, batı da. Her nereye dönerseniz Allah'ın yüzü (kıblesi) orasıdır. Şüphesiz ki Allah, kuşatandır, bilendir.

Ali Fikri Yavuz Meali

Doğu ve batı, her yer Cenâb'ı Allah'ındır. (Namaz kılmak için kibleyi araştırdıktan sonra) hangi tarafa yönelirseniz, orası Allah'a ibadet yönüdür. Şüphesiz ki Allah'ın mağfireti geniştir, O her şeyi bilicidir.

Bahaeddin Sağlam Meali

Doğu da, batı da Allah'ındır. Nereye dönerseniz orada Allah'ı bulursunuz. (Yeryüzünün her tarafı mescittir. Allah her yerde vardır.) Şüphesiz Allah'ın varlığı ve bilgisi sonsuzdur.

Bayraktar Bayraklı Meali

Doğu da batı da Allah'a aittir. Nereye dönerseniz Allah'ın varlığı oradadır. Şüphesiz ki Allah, her şeyi çepeçevre kuşatan ve her şeyi bilendir.

Besim Atalay Meali (1965)

Doğu, batı Allah'ındır, ne yana dönerseniz, orda hakkı bulursunuz, Allah geniş, Allah bilgin

Cemal Külünkoğlu Meali

Doğu da Allah'ındır Batı da. Ne tarafa yönelirseniz yönelin Allah'ın yönü orasıdır. Unutmayın ki Allah, her şeyi kuşatandır (her yerde vardır ve gücü sınırsızdır), her şeyi (hakkıyla) bilendir.

Bkz. 2/142-150

Müslümanlar, kiblenin değiştirilmesi gününe kadar, Beyt'ül-Makdis'e (Kudüs'teki mescide) doğru namaz kılıyordu. Hatta Medine'de yapılan mescidin kiblesi de bir süre (16 ay) Mescid-i Aksa idi. Hicretin ikinci yılında (Bakara sûresi 2/144) kiblenin Kâbe'ye doğru döndürülmesiyle Yahudiler Müslümanların zihnini bulandıran ve kafalarını karıştıran söylemlere başlamışlardı. Bunlardan birisi; "Müslümanların, kiblenin değiştiği güne kadar yaklaşık 2,5 yıl yanlış yöne doğru yöneldikleri için namazlarının boş ve geçersiz olduğu" iddialarıydı. Bir diğeri ise; "Mademki Müslümanlar namaz kılarken bizim kiblemize dönüyorlar, o halde bizim kiblemiz haktır ve kiblesi hak olanın dini de haktır. Öyleyse dinimize neden uymuyorlar da yeni bir dinin geldiğini iddia ediyorlar?" demeleriydi. İşte bu ayetle aynı zamanda Yahudilerin bu iddialarına da cevap verilmiş oluyor.

Cemil Said (1924)

Maşrik ve magrib Allâh'ındır hangi tarafa dönerseniz
vechu(A)llah'ı görürsünüz Allâh her şeyi bilür, vâsi'dir.

Diyanet İşleri Meali (Eski)

Doğu da batı da Allah'ındır, nereye dönerseniz Allah'ın yönü
orasıdır. Doğrusu Allah her yeri kaplar ve her şeyi bilir.

Diyanet İşleri Meali (Yeni)

Doğu da, Batı da (tüm yeryüzü) Allah'ındır. Nereye dönerseniz
Allah'ın yüzü[32] işte oradadır. Şüphesiz Allah, lütfu geniş
olandır, hakkıyla bilendir.

“Allah'ın yüzü” ifadesi, mecazî bir anlatım olup, burada “Allah'ın rahmeti, rızası ve nimeti” demektir. Kul, tümüyle Allah'a ait olan yeryüzünün neresinde ve hangi cihetinde, ne tür bir taat ve işe girişse, Allah'ın lütuf ve rahmetini orada bulur.

Diyanet Vakfı Meali

Doğu da Allah'ındır batı da. Nereye dönerseniz Allah'ın yüzü
(zâtı) oradadır. Şüphesiz Allah'(ın rahmeti ve nimeti) geniştir, O
her şeyi bilendir.

Allah her yerde hâzır ve nâzır olmakla birlikte, namazda kibleye dönmek ibadetlerde nizam ve intizamı sağlamak gayesine matuftur.

Edip Yüksel Meali

Doğu da batı da ALLAH'ındır. Nereye yönelirseniz ALLAH'ın
yüzü oradadır. ALLAH her şeyi kuşatan ve her şeyi bilendir.

Elmalılı Hamdi Yazır Meali

Bununla beraber, doğu da Allah'ın, batı da Allah'ındır. Artık
nereye dönerseniz dönün, orası Allah'a çıkar. Şüphe yok ki,
Allah(in rahmeti) geniştir, O, her şeyi bilendir.

Elmalılı Meali (Orijinal)

Maamafih, meşrik de Allahım mağrib de, nerede yönelseniz orada
Allaha durulacak cihet var, şüphe yok ki Allah vasi'dir alîmdir,

Erhan Aktaş Meali

Doğu da Allah'ındır, batı da. Nereye yönelirseniz yönelin, Allah'ın
yönü orasıdır. Kuşkusuz, Allah, Yardımı Çok Kapsamlı Olan'dır,
Her Şeyi Bilen'dir.

Hasan Basri Çantay Meali

Meşrik da Allah'ındır. Mağrib da. Onun için nereye (hangi semte)
döner, yönelirseniz Allah'ın yüzü (kıblesi) oradadır. Şübhe yok ki
Allah vaasi'dir, hakkıyla bilicidir.

Hayrat Neşriyat Meali

Doğu da, batı da (her yer) Allah'ındır; o hâlde nerede (yüzünüzü kibleye)dönerseniz, artık orada Allah'ın râzı olduğu cihet vardır. Şübhesiz ki Allah, Vâsi' (rahmeti geniş olan)dır, Alîm (hakkıyla bilen)dir.

İlyas Yorulmaz Meali

Doğuda Allah'ın, batıda Allah'ındır. Her ne tarafa yönelirseniz, Allah'ı o tarafta bulacaksınız. Elbette ki Allah her şeyi kuşatan ve bilendir.

İsmayıl Hakkı Baltacıoğlu

Doğu da Allah'ındır, Batı da. Nereye yönelirseniz yönelin, Allah oradadır. Çünkü Allah her yeri kaplayıcıdır, bilicidir.

İsmail Hakkı İzmirli

Maşrık da Allah'ındır, Magrip de. Hangi tarafa dönseniz işte Allah'ın vechi oradadır [4]. Çünkü Allah vâsi/ [5] dir, tamamıyla âlimdir.

[4] Orası ibadet cihetidir.

[5] İlmi, rahmeti, nimeti, mağfireti geniştir. Namazın sahih olması Beyt-i Mukaddes'e yönelmeğe münhasır değildir.

Kadri Çelik Meali

Doğu da batı da Allah'ındır; nereye dönerseniz Allah'ın yüzü oradadır. Doğrusu Allah her şeyi kuşatan, her şeyi bilendir.

(Allah'ın yüzünden maksat, kible kıldığı yön veya Allah'ın zatı ya da Allah'ın, insanların yaptıkları hakkındaki bilgisidir. Bu ayet, Yahudilerin sakat yorumlarına karşı çıkarak aslında her yönün bir kible olduğunu, buna göre ibadete duran kul ne tarafa dönerse, yüce Allah'ın orada hazır bulunduğunu, herhangi bir yönün kible olarak belirlenmesinin ise yüce Allah tarafından bir yönlendirme olayı sayıldığını, o tarafa dönmenin O'na itaat etme anlamı taşıdığını, yoksa bunun Allah'ın o tarafta değil de bu tarafta olduğu manasına gelmediğini belirtiyor.)

Mahmut Kısa Meali

Doğu da Allah'ındır, batı da. Müslüman için yeryüzü, bütünüyle mescittir. Dolayısıyla, ibâdete elverişli her yerde ve her durumda, hatta kible yönünü tayin edemediğinizde bile namazınızı kılabilirsiniz. **O hâlde, hangi tarafa yönelirseniz yönelin, Allah'ın yüzü,** yani hoşnutluğu ve sevgisi **oradadır. Çünkü Allah'ın kudret ve şefkati sınırsızdır ve O,** her şeyi en iyi **bilendir.**

Mahmut Özdemir Meali

Doğu da, Batı da Allah'ındır. Nereye dönerseniz, Allah'ın yönü orasıdır. Allah, alîm vâsidir.

Mehmet Çakır Meali

Doğu da batı da Allah'ındır. Nereye dönerseniz dönün, Allah oradadır. Çünkü her yer Allah'ın, bilgi kapsam alanı içindedir...

Mehmet Çoban Meali

Doğu batı arasındaki tüm yeryüzü Allah'ındır. Nereye dönerseniz Allah'ın yüzü oradadır. Sizin illaki Allah şurada burada demenize gerek yoktur. Sizler Allah nerededir tartışması yapacağınıza; Allah'ın yasalarına uyarak hayırlı işler yapın! Şüphesiz Allah lütfu geniş olan, her şeyi hakkıyla bilendir.

Mehmet Okuyan Meali

Doğu da Batı da yalnızca Allah'a aittir. Nereye dönerseniz Allah'ın yüzü (rızası) oradadır. [*] Şüphesiz ki Allah (imkânları) geniş olandır, bilendir.

Bu ayette fedakârlıklar her ne şekilde yapılırsa yapılsın, Allah'ın rızasının orada olduğu mesajı verilmektedir.

Mehmet Türk Meali

Doğu da Allah'ındır, batı da. (Yüzünüzü) ne tarafa dönerseniz, Allah'ın zatı oradadır.¹ Ve Allah, geniş (nîmet sahibi)dir, (her şeyi) hakkıyla bilendir.

1 Bu âyete göre: 1- Allah'ın bir mekânı ve yönü yoktur, bütün yönler Onundur. 2- Namaz kılmak için bir mescidde bulunmak, Müslümanlar için zorunlu değildir, yeryüzünün her tarafında namaz kılınabilir. 3- Yeryüzünün tamamı Müslümanlara mescid kılındığı için, kâfirlerin yeryüzünde Müslümanlardan korkarak ve çekinerek dolaşmaları gerekir. 4- Her ümmetin ayrı ayrı kibleleri olabilir. Bu âyet, ilerideki kiblenin değiştirilmesi ile ilgili âyete hazırlık da olabilir.

Muhammed Esed Meali

Doğu da Batı da Allah'ındır. Nereye dönerseniz dönün Allah'ın yönü orasıdır. Unutmayın ki Allah rahmet ve kudretinde sınırsızdır, her şeyi bilendir.

Mustafa Çavdar Meali

Doğu da Allah'ındır batı da, ne tarafa yönelirseniz yönelin Allah'ın yönü orasıdır. Şüphesiz Allah gücüyle her şeyi kuşatan ve ilmiyle her şeyi bilendir. 2/177, 73/8-9

Mustafa İslamoğlu Meali

Doğu da Allah'ındır batı da.[218] Şu hâlde nereye dönerseniz dönün, orası da Allah'ın yönüdür.[219] Çünkü Allah sınırsızdır, ilmi her şeyi kuşatandır.[220]

[218] Bu ibarenin açılımı şudur: "Her yer ve her yön Allah'a aittir". Bu genel ifade, yönleri dinî, ideolojik ve uygarlık kavgalarının aracı olmaktan çıkarmaktadır. Burada sözün getirilmek istendiği nokta ibadet yönünün tayinidir. Bir sonraki pasajda İbrahim'den söz açılmasının gerekçesi de aynıdır. Çünkü kitap ehli kiblenin Kudüs'ten Mekke'ye tahviline aşırı tepki göstermişlerdi. [219] Bu âyet ve özellikle bu cümle kiblenin yönünü tayin eden bir anlam

içermemektedir. Bu âyet mevcut yanlış yön tasavvurunu sorgulamakta ve doğru bir yön tasavvuru ikame etmektedir. İbadeti mabede hapseden Yahudi ve Hristiyanlar; bu indirgemeci mantığın bir sonucu olarak dini belli günlere ve anlara, dindarlığı belli bir zümreye ve özel insanlara hasretiler. Kur'an bütün bu indirgemeci mantıkla cenneti belli bir zümreye has kılma, Allah'a yön ve oğul isnat etme gibi sapmalar arasındaki görünmez bağlantıya dikkat çekmektedir. [220] Klasik nesh teorisine göre mensuh addedilen bu âyet inşâ değil haber formundadır ve dolayısıyla klasik neshin kendi kurallarına göre de neshe konu olamaz.

Ömer Nasuhi Bilmen Meali

Meşrik de, Mağrip de Allah'ındır. Artık hangi bir yerde yüzünüzü kibleye çevirirseniz vech-i İlâhî oradadır. Şüphe yok ki Allah Teâlâ vâsidir, alîmdir.

Suat Yıldırım Meali

Doğu da Batı da Allah'ındır. Hangi tarafa dönerseniz, orada Allah'a itaat ve ibadet ciheti vardır. Muhakkak ki Allah'ın lütfu ve rahmeti geniştir, ilmi her şeyi kuşatır.

Süleyman Ateş Meali

Doğu da, batı da Allah'ındır. Nereye dönerseniz Allah'ın yüzü (zâtı) oradadır. Şüphesiz Allah'(ın rahmeti ve ni'meti) boldur. O (her şeyi) bilendir.

Süleyman Tevfik (1927)

Şark ve garb (dünyânın her tarafı) Allâh Te'âlâ hazretlerininindir. Her ne tarafa teveccüh ider iseniz Allâh'ın vechi oradadır. Allâh'ın mağfireti geniştir. Her şeyi bilir.[²]

[2] Mü'minlerden bir cemâ'at yolculuk esnâsında kesîf bir sise tutularak ve kible cihetini ta'yîn idemeyerek namâz kıldıkdan sonra sis açıldığı zamân kıblenin gayrine karşı namâz kıldıklarını anlamış ve bu namâzın i'âdesi lâzım gelüb gelmeyeceği hakkında rasûl hazretlerinden suâl itmişlerdi. Bu âyet o suâle cevâben nâzil olmuştur.

Süleymaniye Vakfı Meali

Doğu da batı da Allah'ındır. Ne tarafa dönseniz, Allah ile yüz yüze gelirsiniz. İmkânları geniş olan ve her şeyi bilen Allah'tır.

Şaban Piriş Meali

Doğu da Allah'ındır batı da, ne tarafa yönelirseniz yönelin Allah'ın yönü orasıdır. Şüphesiz Allah her şeyi kuşatandır, bilendir.

Ümit Şimşek Meali

Doğu da, batı da Allah'ındır. Nereye dönseniz Allah'ın yönü orasıdır. Şüphesiz, Allah sonsuz genişlik sahibidir ve herşeyi hakkıyla bilir.

Yaşar Nuri Öztürk Meali

Doğu da batı da yalnız Allah'ındır. O halde nereye dönerseniz orada Allah'ın yüzü vardır. Allah Vâsi'dir, varlığı sürekli genişletip büyütür; Alîm'dir, her şeyi en iyi biçimde bilir.

Eski Anadolu Türkçesi

dağı Tañrı'nuñdur maşriķ dağı mağrub. pes kıanca kim yüz dutasız, andadur Tañrı yüzi ya'nı kıblası. bayık Tañrı gökleriñ rahmeti bülidür.

Satır Altı Meal (1534)

Tañrı Ta'ālānuñdur gün doğduğı yir, gün batduğı yir dağı. Pes kıanķı yañayüz çevürseñüz, Tañrı Ta'ālā ol yirde hāzırdur. Tahķīķ Tañrı Ta'ālā giñrahmetlūdür, gāyetde bilicidür.

Bunyadov-Memmedeliyev

Şerq də, Qərb də Allahındır: hansı tərəfə yönəlsəniz (üz tutsanız) Allah oradadır. Şübhesiz ki, Allah (öz mərhəməti ilə) genişdir, (O, hər şeyi) biləndir!

M. Pickthall (English)

Unto Allah belong the East and the West, and whither- soever ye turn, there is Allah's countenance. Lo! Allah is All Embracing, All Knowing.

Yusuf Ali (English)

To Allah belong the east and the West: Whithersoever ye turn, there is Allah's countenance(118). For Allah is all-Embracing, all-Knowing.

118 That is, you will face Allah whichever direction you turn your face. See note 2:112 above. (R).